ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

CENTRAL UNIVERSITY OF PUNJAB

ਪੀਐਚ.ਡੀ. ਪੰਜਾਬੀ

Ph.D. Punjabi

ਬੈਚ/Batch – 2026

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi

ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਕੂਲ

School of Languages, Literature and Culture

ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Graduate Attributes)

ਪੀ-ਐਚ.ਡੀ. ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੋਜ ਵਿਧੀ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਤਕਨੀਕਾਂ (ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ.) ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖੋਜ-ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਰਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ, ਪੇਪਰ-ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਾਹਿਤ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ, ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਤਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖੀ ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸਹਿਤ ਵਿਉਂਤਣ ਅਤੇ ਖੋਜ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ / **Course Structure of the Programme**

ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (ਕੋਰਸਵਰਕ) / Semester – I (Coursework)

ਕੋਰਸ ਕੋਡ (Course Code)	ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ (Course Title)	ਕੋ. ਕਿਸਮ Course Type	ਭਾਸ਼ਣ L	ਟਿਊਟੋਰੀਅਲ T	ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ P	ਕ੍ਰੈਡਿਟ **Cr**
PBI.701	Research Methodology and Computer Applications	CC	2	0	0	**2**
PBI.702	ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ	CC	4	0	0	**4**
PBI.711	Research Methodology and Computer Applications - Practical	CC	0	0	2	**1**
PBI.714	ਸੈਮੀਨਾਰ	CC	0	1	0	**1**
PBI.752	Teaching Assistantship	CC	0	0	2	**1**
UNI.753	Curriculum, Pedagogy and Evaluation	CC	1	0	0	**1**
PBI.751	Research and Publication Ethics	CC	2	0	0	**2**
Elective Courses (Any one of the following)						
PBI.703	ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	EC	4	0	0	**4**
PBI.704	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ	EC	4	0	0	**4**
PBI.705	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	EC	4	0	0	**4**
PBI.706	ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ	EC	4	0	0	**4**
PBI.707	ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ	EC	4	0	0	**4**
PBI.708	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ	EC	4	0	0	**4**
PBI.709	ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ	EC	4	0	0	**4**
PBI.710	ਸਾਹਿਤ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ	EC	4	0	0	**4**
PBI.711	ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ	EC	4	0	0	**4**
PBI.712	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	EC	4	0	0	**4**
PBI.713	ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ	EC	4	0	0	**4**
PBI.715	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ	EC	4	0	0	**4**
PBI.716	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ – ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਐਨ	EC	4	0	0	**4**
PBI.717	ਵਿਹਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਸਿਧਾਂਤ	EC	4	0	0	**4**
	Total Credits		13	1	4	**16**

*Choose any one Elective Course

Evaluation Criteria for Theory Courses:

End semester examination will be of 100 marks in each course:

i. 5 Long Answer Type Questions of 10 marks each: 50 marks

ii. 10 Short Answer Type Questions of 05 marks each: 50 marks

ਪੀਐਚ.ਡੀ. ਪੰਜਾਬੀ - ਕੋਰਸਵਰਕ (ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ)

Ph.D. Punjabi - Coursework (Detailed Syllabus)

Course Code: PBI.701
Course Title: Research Methodology and Computer Applications

L	T	P	Credits
2	0	0	2

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 30

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਖੋਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਵਿਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਖੋਜ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਖੋਜ-ਸੰਦਾਂ, ਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਖੋਜ-ਲੇਖਣ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

CLO 4: ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 09 ਘੰਟੇ	**General principles of research:** Meaning and importance of research; research and literary research; critical thinking; formulating hypothesis and development of research plan, review of literature, interpretation of results and discussion. **Library:** Classification systems, e-Library, reference management, web-based literature search engines.	**CLO 1** **CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 2 07 ਘੰਟੇ	**Mechanics of writing:** Format, language and style in research publications (MLA format) **Publishing:** Formatting of research papers/ dissertation;	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 3 07 ਘੰਟੇ	**Research methods in literature/literary research:** archival; personal narratives; oral history; visual methodologies; discourse analysis;	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 4 07 ਘੰਟੇ	**Research methods in literature/literary research:** ethnographic methods; textual analysis; creative writing; ICT **Regional Languages and Computers:** An overview Use of AI tools in Literary Research	**CLO 3** **CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਕੰਬੋਜ, ਸੀ. ਪੀ., *ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ,* ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. ਕੇਸਰ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, *ਸਾਹਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ*, ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2008।
3. ਜੁਨੇਜਾ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, *ਕੰਪਿਊਟਰ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗ,* ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਧਰਮ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ ਸੰਦਰਭ*, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
5. ਪਿਆਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2015।
6. Anderson, Jonathan and Millicent Poole, *Assignment and Thesis Writing*, Wiley India Pvt. Ltd, New Delhi.
7. Chindhade, Shirish, and Ashok Thorat, *An Introduction to Research: The Rudiments of Literary Research*, Foundation Books, New Delhi.
8. Eliot, Simon and W.R. Owens, eds. *A Handbook to Literary Research*, 2nd ed. Routledge, Oxon.
9. Ember, Carol R., and Melvin Ember, *Cross-Cultural Research Methods*, 2nd ed. Altamira, Lanham.
10. Goddard, Wayne, and Stuart Melville, *Research Methodology – An Introduction*, 2nd ed. JUTA, Lansdowne.
11. Griffin, Gabriele. *Research Methods in English Studies*. Edinburgh University Press, Edinburgh.
12. Harner, James L., *Literary Research Guide*, 5th ed. MLA, New York.
13. Kothari, C.R., *Research Methodology: Methods and Techniques*, 2nd ed. New Age International (P) Ltd. Publishers, New Delhi.
14. Lambert Joan and Loyce Cox, *Microsoft Word 2013: Step by Step*, PHI Learning Pvt. Ltd. Delhi.
15. Melton Beth et. al., *Microsoft Office Professional 2013: Step by Step*, PHI Learning Pvt. Ltd. Delhi.
16. *MLA Handbook for Writers of Research Papers*, 7th Ed. Affiliated East West Press Pvt. Ltd., New Delhi.
17. Norton, Peter. *Introduction to Computers*, 7th Ed. McGraw Hill Edu. Pvt. Ltd., New Delhi.
18. Parekh, Ranjan. *Principles of Multimedia*, Tata McGraw Hill Edu. Pvt. Ltd., New Delhi.
19. Rajaraman, V. *Fundamentals of Computers*, 5th Ed. PHI Learning Pvt. Ltd., Delhi.
20. Seale, Clive, ed. *Social Research Methods: A Reader*. Routledge, London.

Course Code: PBI.702
Course Title: ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਧਿਐਨ-ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖੋਂ ਗਿਆਨ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਵਿਭਿੰਨ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਸਾਹਿਤ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ, ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਣਗੇ।

CLO 4: ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਆਦਿ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 5: ਅਧਿਐਨ ਕਾਰਜ ਲਈ ਚੁਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1-4 60 ਘੰਟੇ	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ: ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ; ਰੂਪਵਾਦੀ; ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ; ਉਤਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ; ਉਤਰ ਬਸਤੀਵਾਦੀ; ਸਮਾਜ ਸਾਸ਼ਤਰੀ; ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ; ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਗਿਆਨਕ; ਮਿੱਥ ਵਿਗਿਆਨਕ; ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਾਸ਼ਤਰੀ, ਈਕੋਕ੍ਰਿਟਿਸਿਜ਼ਮ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ	**CLO 1-5**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ* (ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦ ਅੰਕ), ਅੰਕ ਨੰ. 31-32, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. ਥਿੰਦ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ), *ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
3. ਨਾਰੰਗ, ਗੋਪੀ ਚੰਦ, *ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ, ਉਤਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ* (ਅਨੁ.), ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ।
4. ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, *ਚਿੰਤਨ ਪੁਨਰ ਚਿੰਤਨ*, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
5. ……………(ਸੰਪਾ), *ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
6. ਰਵੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਵੀਨ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ*, ਸੇਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ।

7. Barry, Peter. *Beginning Theory*, Manchester University Press, Manchester.
8. Belsey, Catherine. *Critical Practice*, Rutledge London.
9. Boris Tomashevsky, "Thematics" in *Russian Formalist Criticism: Four Essays.* Eds. Lee T. Lemon and Marion J. Reis, University of Nebraska Press, Lincoln.
10. Brannigan, J., *New Historicism and Cultural Materialism*, Macmillan, Basingstoke, Hampshire and London.
11. Cavallaro, Dani, *Critical and Cultural Theory: Thematic Concerns*, Athlone Press, London.
12. Cruse, Alan, *Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics*, Oxford University Press, New York.
13. Culler, Jonathan, *Literary Theory: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, New York.
14. David Lodge, *Twentieth Century Criticism*, Orient Longman.
15. Eagleton, Terry. *Marxism and Literary Criticism*, Routledge Classics, London and New York.
16. *Global Literary Theory: An Anthology*, Edited by Richard J. Lane. Routledge, London.
17. McLellan, David. *Marx.* Fontana Press, London.
18. Milner, A and Browitt J., Contemporary Cultural Theory, 3rd Ed. Routledge, London and New York.
19. Steiner, Peter, "Russian Formalism" *The Cambridge History of Literary Criticism*. Ed. Raman Selden. Vol. 8. Cambridge University Press, Cambridge.
20. Waugh, Patricia. *Literary Theory and Criticism: An Oxford Guide*, Oxford University Press, Oxford.
21. Zizek Slovaj, *The Sublime Object of Ideology* by Slavoj Zizek, Verso Press, London and New York.
22. Suggested Essays: "Thematics"- Boris Tomashevsky; “The Death of the Author”- Roland Barthes; “Ideology and Ideological State Apparatus” – Louis Althusser

Course Code: PBI.711
Course Title: Research Methodology and Computer Applications - Practical

L	T	P	Credits
0	0	2	1

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 30

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਿੰਨ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸੰਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

CLO 3: ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰਤ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 30 ਘੰਟੇ	Following is an indicative list of practicals, more can be added as per requirement: ● Creating bibliography using MLA style ● Using library and its various facilities ● Parts of Computer ● Basics of Microsoft Windows and Microsoft Office ● Detailed study of MS-Word, Excel and PowerPoint ● Creating table of contents, index, citations ● Using internet for literary research ● Introduction to font systems and typing in concerned language(s)	**CLO 1-3**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਕੰਬੋਜ, ਸੀ. ਪੀ., *ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ*, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. ਜੁਨੇਜਾ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, *ਕੰਪਿਊਟਰ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗ*, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
3. Melton Beth et. al., *Microsoft Office Professional 2013: Step by Step*, PHI Learning Pvt. Ltd. Delhi.
4. *MLA Handbook for Writers of Research Papers*, 7th Ed. Affiliated East West Press Pvt. Ltd., New Delhi.
5. Norton, Peter. *Introduction to Computers*, 7th Ed. McGraw Hill Edu. Pvt. Ltd., New Delhi.

Evaluation Criteria for Practical Courses:

A. Continuous Assessment: 60 marks
B. End Semester Examination: 30 marks
C. Viva-voce: 10 marks

Course Code: PBI.700
Course Title: ਸੈਮੀਨਾਰ

L	T	P	Credits
0	1	0	1

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 15

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਖ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

CLO 2: ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1-4 15 ਘੰਟੇ	**ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਸਰਵੇਖਣ**, ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ/ਸਾਹਿਤ/ਲੋਕਧਾਰਾ/ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।	**CLO 1-3**

Mode of Transaction: Seminar
Evaluation Criteria: ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 100 ਅੰਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਨਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਪ੍ਰੈਜ਼ਨਟੇਸ਼ਨ ਦੇ 50-50 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਿਟਰੇਚਰ ਦਾ ਸਰਵੇ/ਪਿੱਠਭੂਮੀ (15 ਅੰਕ), ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤਰਤੀਬ (10 ਅੰਕ), ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ (15 ਅੰਕ) ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ/ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਲਈ 10 ਅੰਕ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।

Course Title: TEACHING ASSISTANTSHIP
Course Code: PBI.752

L	T	P	Credit
0	0	2	1

Total Hours: 30

Learning Outcome:
At the end of this skill development course, the scholars shall be able to

CLO 1: familiarize themselves with the pedagogical practices of effective classroom delivery and knowledge evaluation system

CLO 2: manage large and small classes using appropriate pedagogical techniques for different types of content

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 30 ਘੰਟੇ	**Activities and Evaluation:** • The scholars shall attend Master degree classes of his/her supervisor to observe the various transaction modes that the supervisor follows in the class room delivery or transaction process one period per week. • The scholars shall be assigned one period per week under the direct supervision of his/her supervisor to teach the Master degree students adopting appropriate teaching strategy(s). • The scholars shall be involved in examination and evaluation system of the Master degree students such as preparation of questions, conduct of examination and preparation of results under the direction of the supervisor. • At the end of the semester, the supervisor shall conduct an examination of teaching skills learned by the scholar as per the following **evaluation criteria**:	**CLO 1-2**

	• The scholars shall be given a topic relevant to the Master degree course of the current semester as his/her specialization to prepare lessons and deliver in the class room before the master degree students for one hour (45 minutes teaching + 15 minutes interaction). • The scholars shall be evaluated for a total of 50 marks comprising *content knowledge* (10 marks), *explanation and demonstration skills* (10 marks), *communication skills* (10 marks), *teaching techniques employed* (10 marks), and classroom interactions (10).	

Course Title: CURRICULUM, PEDAGOGY AND EVALUATION
Course Code: **UNI.753**

L	T	P	Credit
1	0	0	1

Learning outcomes: **Total Hours: 15**

After completion of the course, scholars shall be able to:

CLO 1: analyze the principles and bases of curriculum design and development
CLO 2: examine the processes involved in curriculum development
CLO 3: develop the skills of adopting innovative pedagogies and conducting students' assessment
CLO 4: develop curriculum of a specific course/programme

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 04 ਘੰਟੇ	**Bases and Principles of Curriculum** 1. Curriculum: Concept and Principles of curriculum development, Foundations of Curriculum Development. 2. Types of Curriculum Designs- Subject centered, learner centered, experience centered and core curriculum. Designing local, national, regional and global specific curriculum. Choice Based Credit System and its implementation.	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 04 ਘੰਟੇ	**Curriculum Development** 1. Process of Curriculum Development: Formulation of graduate attributes, course/learning outcomes, content selection, organization of content and learning experiences, transaction process. 2. Comparison among Interdisciplinary, multidisciplinary and trans-disciplinary approaches to curriculum.	**CLO 2** **CLO 4**
ਯੂਨਿਟ – 3	**Curriculum and Pedagogy** 1. Conceptual understanding of Pedagogy.	**CLO 3**

03 ਘੰਟੇ	**2.** Pedagogies: Peeragogy, Cybergogy and Heutagogy with special emphasis on Blended learning, Flipped learning, Dialogue, cooperative and collaborative learning **3.** Three e-techniques: Moodle, Edmodo, Google classroom	
ਯੂਨਿਟ – 4 04 ਘੰਟੇ	**Learners' Assessment** 1. Assessment Preparation: Concept, purpose, and principles of preparing objective and subjective questions. 2. Conducting Assessment: Modes of conducting assessment – offline and online; use of ICT in conducting assessments. 3. Evaluation: Formative and Summative assessments, Outcome based assessment, and scoring criteria.	**CLO 3**

Transaction Mode

Lecture, dialogue, peer group discussion, workshop

Evaluation criteria

There shall be an end term evaluation of the course for 50 marks for duration of 2 hours. The course coordinator shall conduct the evaluation.

Suggested Readings

- Allyn, B., Beane, J. A., Conrad, E. P., & Samuel J. A., (1986). *Curriculum Planning and Development*. Boston: Allyn & Bacon.
- Brady, L. (1995). *Curriculum Development*. Prentice Hall: Delhi. National Council of Educational Research and Training.
- Deng, Z. (2007). Knowing the subject matter of science curriculum, *Journal of Curriculum Studies*, 39(5), 503-535. https://doi.org/10.1080/00220270701305362
- Gronlund, N. E. & Linn, R. L. (2003). *Measurement and Assessment in teaching*. Singapore: Pearson Education
- McNeil, J. D. (1990). *Curriculum: A Comprehensive Introduction*, London: Scott, Foreman/Little
- Nehru, R. S. S. (2015). *Principles of Curriculum*. New Delhi: APH Publishing Corporation.
- Oliva, P. F. (2001). *Developing the curriculum* (Fifth Ed.). New York, NY: Longman
- Stein, J. and Graham, C. (2014). *Essentials for Blended Learning: A Standards-Based Guide*. New York, NY: Routledge.

Web Resources

- https://www.westernsydney.edu.au/__data/assets/pdf_file/0004/467095/Fundamentals_of_Blended_Learning.pdf
- https://www.uhd.edu/academics/university-college/centers-offices/teaching-learning-excellence/Pages/Principles-of-a-Flipped-Classroom.aspx
- http://leerwegdialoog.nl/wp-content/uploads/2018/06/180621-Article-The-Basic-Principles-of-Dialogue-by-Renate-van-der-Veen-and-Olga-Plokhooij.pdf

Course Code: PBI.751
Course Title: Research and Publication Ethics

L	T	P	Credits
2	0	0	2

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 30

Learning Outcomes

By the end of this course, students will be able to:

CLO 1: Analyse the basics of philosophy of science and ethics, research integrity, publication ethics.

CLO 2: Identify research misconduct and predatory publications.

CLO 3: Correlate Indexing and citation databases, open access publications, research metrics (citations, h-index, Impact Factor, etc.) and plagiarism tools.

Course Contents:

Unit/Hours	**Content**	**Mapping with CLOs**
ਯੂਨਿਟ – 1 08 ਘੰਟੇ	RPE 01: PHILOSOPHY AND ETHICS (3 hrs.) 1. Introduction to philosophy: definition, nature and scope, concept, branches 2. Ethics: definition, moral philosophy, nature of moral judgements and reactions RPE 02: SCIENTIFIC CONDUCT (5 hrs.) 1. Ethics with respect to science and research 2. Intellectual honesty and research integrity 3. Scientific misconducts: Falsification, Fabrication, and Plagiarism (FFP) 4. Redundant publications: duplicate and overlapping publications, salami slicing 5. Selective reporting and misrepresentation of data	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 07 ਘੰਟੇ	RPE 03: PUBLICATION ETHICS 1. Publication ethics: definition, introduction and importance 2. Best practices / standards setting initiatives and guidelines: COPE, WAME, etc. 3. Conflicts of interest 4. Publication misconduct: definition, concept, problems that lead to unethical behavior and vice versa, types	**CLO 1** **CLO 2**

	5. Violation of publication ethics, authorship and contributorship 6. Identification of publication misconduct, complaints and appeals 7. Predatory publishers and journals	
ਯੂਨਿਟ – 3 08 ਘੰਟੇ	PRACTICE RPE 04: OPEN ACCESS PUBLISHING (4 hrs.) 1. Open access publications and initiatives 2. SHERPA/RoMEO online resource to check publisher copyright & self-archiving policies 3. Software tool to identify predatory publications developed by SPPU 4. Journal finder / journal suggestion tools viz. JANE, Elsevier Journal Finder, Springer journal Suggester, etc. RPE 05: PUBLICATION MISCONDUCT (4hrs.) A. Group Discussions (2 hrs.) 1. Subject specific ethical issues, FFP, authorship 2. Conflicts of interest 3. Complaints and appeals: examples and fraud from India and abroad B. Software tools (2 hrs.) Use of plagiarism software like Turnitin, Urkund and other open source software tools	**CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 4 07 ਘੰਟੇ	RPE 06: DATABASES AND RESEARCH METRICS (7 hrs.) A. Databases (4 hrs.) 1. Indexing databases 2. Citation databases: Web of Science, Scopus, etc. B. Research Metrics (3 hrs.) 1. Impact Factor of journal as per Journal Citation Report, SNIP, SJR, IPP, Cite Score 2. Metrics: h-index, g index, HO index, altmetrics	**CLO 3**

Modes of Transaction
Classroom teaching, guest lectures, group discussions, and practical sessions
Elective courses (Any one of the following):

Course Code: PBI.703
Course Title: ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ-ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰੰਪਰਾ, ਪ੍ਰਮੁਖ ਸਿਧਾਤਾਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਤੇ ਬੋਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਸਕਣਗੇ।

CLO 2: ਭਾਰਤੀ ਵਿਆਕਰਨ ਪਰੰਪਰਾ, ਪ੍ਰਮੁਖ ਵਿਆਕਰਨਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਮ ਵਿਆਕਰਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਵਿਆਰਕਨਕਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਮਾਡਲਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

CLO 4: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਸ਼ਾ-ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਸ਼ਾ-ਦਰਸ਼ਨ: (ੳ) ਵੇਦਾਂ, ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ, ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ (ਅ) ਭਰਤ੍ਰਹਰਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ (ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬ੍ਰਹਮ, ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸਫੋਟ, ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ)	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਰਤੀ ਵਿਆਕਰਨ ਪਰੰਪਰਾ: ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਪਰਦਾਇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਆਕਰਨਕਾਰ (ਪਾਇਨੀ, ਪਤੰਜਲੀ, ਭਰਤ੍ਰਹਰਿ)	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ੳ. ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ ਅ. ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ੲ. ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਸ. ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	**CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ: ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੱਧਰ ੳ. ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅ. ਭਾਵੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ੲ. ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ ਸ. ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ	**CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਆਤਮ ਸਿੰਘ, *ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ।
2. ਸੰਘਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ।
3. ਸਿੱਧੂ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ……………, *ਸ਼ਬਦ: ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਰੂਪ*, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
5. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, *ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ*, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
6. …………., *ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਣ*, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
7. *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ* (ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
8. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੇ ਇਕਾਈਆਂ*, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ।
9. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, *ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ*, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ।
10. …………., *ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
11. ਪੁਆਰ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ*, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ।
12. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, *ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
13. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, *ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ*, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
14. F. D. Sassure, *Course In General Linguistics*, Fontana Collins.
15. Harjit Singh Gill, *Reference Grammar of Punjabi*, Punjabi University, Patiala.
16. John Lyons, *Introduction to Theoretical Linguistics*, Cambridge.
17. Tandra Patnayak, *SABDA*, DK Print World Publishers, New Delhi.

Course Code: PBI.704
Course Title: ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚਲੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਉਲੀਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਕਣਗੇ।

CLO 2: ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CLO 4: ਵਿਭਿੰਨ ਅਧਿਐਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਜਤ-ਪਹੁੰਚ ਦੁਆਰਾ ਬਾਣੀ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਤੇ ਪਾਠਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿਧਾਰਾ: ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਇਤਹਾਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ: ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸੰਪਾਦਨ-ਯੋਜਨਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ ੳ. ਪਰੰਪਰਾਈ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਈ ਅ. ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ੲ. ਰੂਪਵਾਦੀ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਸ. ਪਾਠਾਤਮਕ ਹ. ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀ ਕ. ਸਬਾਲਟਰਨ	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	*ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ* (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ): ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ	**CLO 3** **CLO 4**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	*ਸੁਖਮਨੀ* (ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ): ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ	**CLO 3** **CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਗਿੱਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, *ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ*, ਰੱਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ।
2. ...., *ਬਾਣੀ ਸਾਰ*, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
3. ...., *ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਾਣੀ*, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ, ਦਿੱਲੀ।
4. ....,*ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਲੋਕ ਰੂਪ*, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
5. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ*, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
6. *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ*(ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
7. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ।
8. ...., *ਬਾਣੀ ਸੰਸਾਰ*, ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੈਸ, ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ, ਦਿੱਲੀ।
9. ...., *ਮੱਧਕਾਲੀ ਸ਼ਬਦ ਸਭਿਆਚਾਰ*, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ।
10. ਜੋਧ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਰਣਯ*, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
11. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ*, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
12. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
13. ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ*, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ।

Course Code: PBI.705
Course Title: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ

CLO 2: ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ

CLO 3: ਪਰਵਾਸੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋਣਗੇ

CLO 4: ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਈ ਖੋਜ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਾ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 5: ਵਿਭਿੰਨ ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਗੇ

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ: ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ: ਉੱਤਰ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ	**CLO 1** **CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ੳ. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅ. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ੲ. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	**CLO 3** **CLO 4**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	*ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ* (ਸੰਪਾ. ਸ. ਪ. ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ): ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ	**CLO 5**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	*ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ* (ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖਾ): ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ	**CLO 5**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

2. *ਖੋਜ ਦਰਪਣ* (ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
3. *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ* (ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, *ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ*, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਬੇਦੀ, ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ, *ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
6. ……………., *ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਪਾਠ ਤੇ ਪਰਸੰਗ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
7. ...., *ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

Course Code: PBI.706
Course Title: ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਕਾਵਿ ਤੇ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬੋਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਗੇ।

CLO 2: ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣਗੇ।

CLO 3: ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਚਨਾ ਦੇ ਅੰਤਰੰਗ ਅਤੇ ਬਹਿਰੰਗ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 4: ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮਾਡਲਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਤਾਮਿਲ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ; ਸਾਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ: ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ ਕਾਵਿ ਦੇ ਭੇਦ (ਦ੍ਰਿਸ਼, ਸ੍ਰਵ, ਪ੍ਰਬੰਧ, ਖੰਡ ਕਾਵਿ, ਮੁਕਤਕ ਕਾਵਿ)	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਪਰਦਾਇ ੳ. ਰਸ ਸੰਪਰਦਾਇ ਅ. ਧੁਨੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ੲ. ਵਕ੍ਰੋਕਤੀ ਸੰਪਰਦਾਇ	**CLO 2** **CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 4	ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਪਰਦਾਇ	**CLO 2** **CLO 4**

15 ਘੰਟੇ	ੳ. ਅਲੰਕਾਰ ਸੰਪਰਦਾਇ ਅ. ਰੀਤੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ੲ. ਔਚਿਤਯ ਸੰਪਰਦਾਇ ਤਾਮਿਲ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ: ਤੋਲਕਪਿਅਮ	

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਜੱਗੀ, ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ, *ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ*, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ।
2. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, *ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ*, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
3. Kapoor, Kapi, *Literary Theory: Indian Conceptual Framework*, East-West Press, New Delhi
4. ……………, *Text and Interpretation: The Indian Tradition*, DK Print World, New Delhi.

Course Code: PBI.707
Course Title: ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਮ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਸਮਝ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਡਲਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰਿਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

CLO 4: ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਮਨੁੱਖ, ਸਾਹਿਤ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਆਲੇ–ਦੁਆਲੇ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ: ਵਿਸ਼ਾ–ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ: ਅੰਤਰ–ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਪਰਿਪੇਖ	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁਖ ਚਿੰਤਕ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਮੁਖ ਪੁਸਤਕਾਂ	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਸਾਹਿਤਕ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ	**CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਭਾਰਤੀ ਸਨਾਤਨੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ, ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਈਕੋਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ	**CLO 3** **CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. Aruna Goel. *Environment and Ancient Sanskrit Literature*. New Delhi: Deep & Deep Publication Private Limited. 2003.
2. Coupe, E. (ed.) *The Green Studies Reader: From Romanticism to Ecocriticism,* London: Routledge. 2000.
3. Glotfelty, Cheryll. *The Ecocriticism Reader: Landmarks in Literary Ecology*. Ed. Cheryll Glotfelty and Harold Fromm. Athens: U of Georgia Press, 1996.
4. Greg Garrard. *Ecocriticism*. London and New York: Routledge, 2004.
5. Hayward, T. *Ecological Thought: An Introduction,* London: Polity, 1995.
6. Kerridge, Richard. *Writing the Environment: Ecocriticism and Literature*. Zed Books, 1998.
7. Krech III, S. *The Ecological Indian: Myth and History,* London: Norton, 1999.
8. Krishnacharya Tamanacharya Pandurangi. *Environment in Puraṇas*. Bangalore: Dvaita Vedanta Studies & Research Foundation. 2000.
9. Kroeber, K. *Ecological Literary Criticism: Romantic Imagining and the Biology of Mind,* New York: Columbia University Press, 1994.
10. Morton, T. *Ecology without Nature: Rethinking Environmental Aesthetics,* London: Harvard University Press, 2007.
11. Rajdeva Narayan and Janardan Kumar. *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism and Sikhism*. New Delhi: Deep & Deep Publication Private Limited.2008.

12. Vandana Shiva and Maria Mies. *Ecofeminism*. Halifax: Fernwood Publications, 1993. Print.
13. Vandana Shiva. *Ecology and the Politics of Survival: Conflicts over Natural Resources in India*. California: Sage Publications. 1991. Print.
14. Vandana Shiva. *Staying Alive: Women, Ecology and Development*. New Delhi: Zed Books Ltd.1989. Print.
15. Vandana Shiva. *The Violence of the Green Revolution: Third World Agriculture, Ecology and Politics*. New Delhi: Zed Books, 1991. Print.

Course Code: PBI.708
Course Title: ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋਣਗੇ।

CLO 4: ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	**Content**	**Mapping with CLOs**
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ, ਕੌਮੀ ਸਾਹਿਤ, ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਫਰੈਂਚ ਸਕੂਲ, ਅਮਰੀਕਨ ਸਕੂਲ ਇਨਫਲੂਐਂਸ, ਰੀਸੇਪਸ਼ਨ, ਬੌਰੋਇੰਗ, ਇਮੀਟੇਸ਼ਨ,ਟਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਪਰਿਪੇਖ : ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਲਾਵਾਂ	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ,ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ	**CLO 3** **CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਖੋਜ ਦਰਪਣ, (ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਧੀਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
3. Amiya Dev, Comparative Literature: Theory and Practice, IIAS, Shimla.
4. Bassnett, Susan, Comparative Literature: A Critical Introduction, Blackwell, Oxford.
5. Louwerse, Max and Willie Van Peer, Thematics: Interdisciplinary Studies, John Benjamins Publishing Co., Amsterdam.
6. Majumdar, Swapan, Comparative Literature: Indian Dimensions, Payrus, Calcutta.
7. Pettersson, Anders, ed. Literary History: Towards a Global Perspective: Notions of Literature across times and cultures, Vol. 1. Walter de Gruyter, Berlin.

Course Code: PBI.709
Course Title: ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ (Learning Outcomes) ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਲੋਕਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ।

CLO 2: ਲੋਕਧਾਰਾ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ ਆਦਿ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ।

CLO 3: ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣਾ।

CLO 4: ਵਿਭਿੰਨ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰੰਪਰਾਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣਾ।

CLO 5: ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖੋਜ ਦਾ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਲੋਕਧਾਰਾ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਖੇਤਰ; ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ; ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ; ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ	**CLO 1** **CLO 2** **CLO 5**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਲੋਕ ਕਾਵਿ: ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨ, ਲੋਕ ਧਰਮ, ਰਹੁ ਰੀਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਮੇਲੇ	**CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 3	ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ, ਲੋਕ ਨਾਟ, ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਾਟ: ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ	**CLO 3** **CLO 4**

15 ਘੰਟੇ	ਲੋਕਧਾਰਾ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇ-ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ	
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	*ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ:* ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ	**CLO 3** **CLO 4**

Transaction Mode: Lecture; Tutorial; Group Discussion; Seminar; Dialogue Mode

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ*, ਨਵਯੁੱਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
2. ਖਹਿਰਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਲੋਕਯਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ*, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ।
3. *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ* (ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, *ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
5. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, *ਲੋਕਧਾਰਾ: ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ*, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
6. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ-ਸ਼ਾਸਤਰ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
7. ਜੋਸ਼ੀ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ*, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
8. ਥਿੰਦ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
9. ਥਿੰਦ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਲੋਕਯਾਨ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
10. ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, *ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ*, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
11. ਬੇਦੀ, ਵਣਜਾਰਾ, *ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼*, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ।
12. ਬੇਦੀ, ਵਣਜਾਰਾ, *ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਥਾ: ਰੂਪ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾ*, ਪਰੰਪਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
13. ਰੰਧਾਵਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬ*, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪਟਿਆਲਾ।
14. Dundes, Allan, *Essays in Folklore.*
15. Darson, Richard M., *Folklore and Folklife*

Course Code: PBI.710
Course Title: ਸਾਹਿਤ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਪਰਿਵਰਤਣ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੱਭਤ, ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

CLO 4: ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੂਲ/ਪਰਵਾਸੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਖੋਜ ਵਿਸ਼ਾ ਚੁਣ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਸਾਹਿਤ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ: ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧ ਡਿਜੀਟਲ ਹਿਊਮੈਨੀਟੀਜ਼: ਸੰਕਲਪ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਲਿਪੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਜਗਤ; ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ: ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਂਟ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਸਿਸਟਮ	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਬਦਲਦਾ ਸਰੂਪ: ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਆਡੀਓ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਤੱਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼; ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ: ਅਮੈਜ਼ਿਨ ਕਿੰਡਲ	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਨਵਾਂ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਜਗਤ: ਆਨਲਾਈਨ ਸਾਹਿਤਕ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (ਨਿਊ ਮੀਡੀਆ) ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ	**CLO 3** **CLO 4**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਪਸਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਤਾਂ; ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਉਤਪਾਦਨ; ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ: ਪੰਜਾਬ ਡਿਜੀਟਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	**CLO 3** **CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. Burnham, Clint. *Does the Internet Have an Unconscious?: Slavoj Žižek and Digital Culture*. Bloomsbury Academic.
2. Gardiner, Eileen and Ronald G. Musto. *The Digital Humanities: A Primer for Students and Scholars*. Cambridge UP.
3. Paulson, Sarah J. and Anders Skare Malvik. *Literature in Contemporary Media Culture: Technology - Subjectivity- Aesthetics*. John Benjamins.
4. Siemens, Ray and Susan Schreibman. *A Companion to Digital Literary Studies.* Blackwell.
5. Thurlow, Crispin and Kristine Mroczek. *Digital Discourse: Language in the New Media.* Oxford UP.

6. ਵਾਲੀਆ, ਹਰਜਿੰਦਰ, *ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ*, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ।
7. ਕਪੂਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Course Code: PBI.711
Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:
ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਖੋਜਾਰਥੀ ਸਾਮੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਸਾਮੀ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਖੋਜਾਰਥੀ ਸਾਮੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਤੇ ਨਿਖੇੜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸਾਮੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

CLO 4: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਦੇ ਉਦੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

CLO 5: ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸੂਫ਼ੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕ੍ਰਮ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਉਪਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਸੂਫ਼ੀਮਤ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ; ਅਰਬ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ; ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ; ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ	**CLO 1** **CLO 2** **CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਸੂਫ਼ੀਮੱਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ: ਉਤਪੱਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿਧਾਰਾ: ਪ੍ਰਮੁਖ ਸੂਫ਼ੀ ਕਵੀ (ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਸੁਲ: ਬਾਹੂ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਵਜੀਦ) ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ: ਪ੍ਰਮੁਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ	**CLO 4** **CLO 5**
ਯੂਨਿਟ – 3	ਕਾਫ਼ੀਆਂ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ	**CLO 4** **CLO 5**

15 ਘੰਟੇ		
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਸੀਹਰਫ਼ੀਆਂ - ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ: ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ	**CLO 4** **CLO 5**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਇਰਸ਼ਾਦ,ਮੁਹੰਮਦ,ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2011
2. ਇਰਫ਼ਾਨ, ਹਬੀਬ, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤ ਇਕ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ,(ਅਨੁ.) ਨਵਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ,ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸੱਟ, ਇੰਡੀਆ,2012
3. ਸੱਯਦ,ਨਜ਼ਮ ਹੁਸੈਨ, ਸੇਧਾਂ ਸਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ, ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਲੁਧਿਆਣਾ,1989
4. ਸ਼ਾਹੀ,ਊਧਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ: ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ,2003
5. ਸ਼ਾਰਧਾ,ਸਾਧੂ ਰਾਮ,ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਸਾਹਿਤ,ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ,ਪੰਜਾਬ,ਪਟਿਆਲਾ,1973
6. ਸੀਤਲ,ਜੀਤ ਸਿੰਘ,ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,1978
7. ਸੀਤਲ,ਜੀਤ ਸਿੰਘ,ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,
8. ਕੰਵਰ,ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ,ਥਾਪਨਾ ਉਥਾਪਨਾ,ਨੈਸ਼ਨਲ,ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ,ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ,1989
9. ਕੰਵਰ,ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ,ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ: ਬਦਲਦੇ ਪਰਿਪੇਖ, ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ,1975
10. ਕੁਸ਼ਤਾ,ਮੌਲਾਬਖ਼ਸ਼,ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦਾ ਤਜ਼ਕਰਾ,ਲਾਹੌਰ:ਮੌਲਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੁਸ਼ਤਾ ਐਂਡ ਸਨਜ਼,1960
11. ਕੇਸਰ,ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ,ਕਾਵਿ-ਚਿੰਤਨ ,ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,
12. ਖ਼ੈਰਾਬਾਦੀ,ਮਾਇਲ, ਇਸਲਾਮੀ ਸ਼ਰੀਅਤ,ਜਮਾਤੇ ਇਸਲਾਮੀ,ਦਿੱਲੀ,1970
13. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ,ਕਲਾਮ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ,ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ,ਲੁਧਿਆਣਾ,1970
14. ਗੁਪਤ,ਸ਼ਾਤੀ ਨਾਥ,ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਟੈਕਸਟ-ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ,1974
15. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ,ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫ਼ੀਵਾਦ,ਪੰਜਾਬੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,1994
16. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ,ਪ੍ਰੋ.ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥਾਵਲੀ (ਸੰਪਾ.) ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2006
17. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੂਫ਼ੀਵਾਦ, (ਸੰਪਾ.) ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ,ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,1997
18. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ,(ਅਨੁ.) ਅਵਾਰਿਫ਼-ਉਲ-ਮਆਰਿਫ਼,ਪੰਚਨਦ ਸਾਹਿਤਯ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾਨ,ਲੁਧਿਆਣਾ,1963
19. ਘੁੰਮਣ,ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ,ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਡੇਸ਼ਨ,ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ,2009
20. ਜਗਤਾਰ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ,ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,2008
21. ਜਗਤਾਰ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਲੋਕਗੀਤ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2009
22. ਜੱਗੀ,ਰਤਨ,ਸਿੰਘ(ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਕੋਸ਼: ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,1989
23. ਜ਼ੀਸ,ਅਵਨੇਰ, ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸੁਹਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ,ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਮਾਸਕੋ

Course Code: PBI.711
Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ

L	T	P	Credits

4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਖੋਜਾਰਥੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਆਰੰਭਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CLO 4: ਦੂਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦਤ ਨਾਵਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੋਣਗੇ।

CLO 5: ਭਾਰਤੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 6: ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ, ਸਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਬਣਤਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆ ਇਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	**Content**	**Mapping with CLOs**
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਦਾਰਥਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਰਾਈ ਆਧਾਰ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਤੱਤ	**CLO 1** **CLO 4**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ *(1960 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਚ)* *(ਅ)* ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ *(1960 ਤੋਂ* ਬਾਅਦ *ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਚ)*	**CLO 2** **CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ 1990 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾ ਦੇ ਥੀਮਕ ਪਾਸਾਰ (ਰਚਨਾ ਵਸਤੂ, ਰਚਨਾ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਚ) ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਮਾਡਲ	**CLO 5** **CLO 6**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਵਿਸ਼ਵੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦਤ ਨਾਵਲ (ਦੂਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ)	**CLO 4** **CLO 6**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਵਿਨੋਦ, ਟੀ ਆਰ,ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 1976

2. ਵਿਨੋਦ, ਟੀ ਆਰ,ਪੰਜ ਨਾਵਲ : ਇਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1984
3. ਵਿਨੋਦ, ਟੀ ਆਰ,ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988
4. ਵਿਨੋਦ, ਟੀ ਆਰ,ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1990
5. ਵਿਨੋਦ, ਟੀ ਆਰ, ਆਓ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹੀਏ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾ੪ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1999
6. ਵਿਨੋਦ, ਟੀ ਆਰ,ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2000
7. ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਸਮੀਖਿਆ ਤੇ ਸੰਵਾਦ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001
8. ਰਾਹੀ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988
9. ਰਾਹੀ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1992
10. ਰਾਹੀ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਸਮਾਂ ਤੇ ਸੰਵਾਦ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1997
11. ਰਾਹੀ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਜੋਤ੍ਰਜੁਗਤ ਕੀ ਬਾਰਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006
12. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1992
13. ਤਸਨੀਮ, ਨਰਿੰਜਨ,ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰ? ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1979
14. ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ,ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਚਿੰਤਨ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1997
15. ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਸੰਪਾ), ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002
16. ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸਮਾਜ, ਸੱਤਾ ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2006

Course Code: PBI.711
Course Title: ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:
ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

CLO 1: ਅਲੋਚਨਾ, ਪੱਛਮੀ ਆਲੋਚਨਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਪੱਛਮੀ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰੀ ਮਾਡਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਤਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 4: ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ ਟੈਕਸਟ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਮਾਰਕਸਵਾਦ-ਇਕ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਦਰਸ਼ਨ-ਦਵੰਦਾਤਮਕ ਭੌਤਿਕਵਾਦ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੌਤਿਕਵਾਦ	**CLO 1**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਚਿੰਤਨ, ਆਧਾਰ `ਤੇ ਉਸਾਰ ਦੀ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧਿਤ, ਉਸਾਰ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅੰਗ ਤੇ-ਪਰਸਪਰ ਸੰਬੰਧ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁਖ ਸੰਕਲਪ, ਰੂਪ ਤੇ ਵਸਤ,ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਰਸਪਰ	**CLO 2**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ , ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ, 1970 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਅ।	**CLO 3** **CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, *ਸਾਹਿਤ ਸੰਵੇਦਨਾ,* ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮਾਰਚ 1984
2. ਅਤਰ ਸਿੰਘ,*ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ,* ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ,1991
3. ਅਤਰ ਸਿੰਘ,*ਸਮਦਰਸ਼ਨ*, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ ਲੁਧਿਆਣਾ 1982
4. ਵੀ. ਅਫਨਾਸੇਵ, *ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਨਿਯਮ*, ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਾਸਕੋ ,1978
5. *ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਦਰਸ਼ਨ,* ਨਿਊ ਏਜ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1973
6. ਏਂਗਲਜ਼ *ਟੱਬਰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਉਤਪਤੀ* ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਾਸਕੋ ਮਿਤੀਹੀਣ
7. ਸੇਖੋਂ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ, *ਸਮੀਖਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ;* ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 1975

8 ਸੋਹੀ,ਹਰਭਜਨ,ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਦੀ ਆਮ ਸੇਧ ਅਤੇ ਮਾਓ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ, ਹਰਭਜਨ ਸੋਹੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2010

9. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, *ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ,* ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2002
10. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, *ਪੱਛਮੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ,* ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ ਲੁਧਿਆਣਾ,1979
11. ਅਵਨੇਰ ਜੀਸ਼, *ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸੁਹਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ,* ਪੰਜਾਬ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮਿਤੀਹੀਣ

12 ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਹਾਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ ਦਿੱਲੀ 1997

13. ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ: ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਰਹਿੰਦ 1989
14. ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
15. ਪਲੈਖਾਨੋਵ, ਜੀ.ਵੀ. ਚਿੱਠੀਆਂ ਬਿਨ ਸਿਰਨਾਵਿਉਂ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਨਵਯੁੱਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ 1966
16. ਪਲੈਖਾਨੋਵ ਜੀ.ਵੀ. ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਸਲੇ, ਪੰਜਾਬ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 1976
17. ਫ਼ਰੈਂਕ, ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ, *ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੰਬਾਦਤਾ,* ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1992
19. ਭੱਟੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸਿਧਾਂਤ,* ਸੋਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ 1984
20. ਭੱਟੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ,* ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ 2003
25. ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ* ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਐਨ ਸਕੂਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1988,
26. ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, *ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਮੁਲੰਕਣ,* ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1999
27. ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, *ਡਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ,* ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2003
28. ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2004*

Course Code: PBI.715
Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:
ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

CLO 1: ਇਕਾਂਗੀ ਦੀ ਵਿਧਾਗਤ ਸਮਝ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

CLO 2: ਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

CLO 3: ਇਕਾਂਗੀ-ਪਾਠ/ਪਾਠਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

CLO 4: ਨਾਟਕੀ-ਪਾਠ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਇਕਾਂਗੀ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (ੳ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕਾਂਗੀ (ਅ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਾਂਗੀ	CLO 1
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	ਨਾਟਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (ੳ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪੂਰਵ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ (ਅ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ (ੲ) ਅਜੋਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ	CLO 2
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	ਇਸ਼ਕ ਬਾਝ ਨਮਾਜ਼ ਦਾ ਹੱਜ ਨਾਹੀ-ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ (ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ)	CLO 3
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਦਾ ਸੱਚ-ਆਤਮਜੀਤ (ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ)	**CLO 4**

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਅਹੂਜਾ, ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਨਾਟਕ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1951
2. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕਕਾਰ ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1992
3. ਸੇਠੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕ ਕਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਕੈਡਮੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ,1974
4. ਖੋਜ-ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਨਾਟ-ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-45), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
5. ਨਗੇਂਦਰ (ਡਾ.), ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਐਸ, ਚਾਂਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਦਿੱਲੀ, 1964
6. ਫੁੱਲ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ-ਨਾਟਕ ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
7. ਬਹਿਲ, ਨਵਨਿੰਦਰਾ, ਨਾਟਕੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991
8. ਭਰਤ ਮੁਨੀ, ਨਾਟਯ-ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985
9. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ-ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਓਟਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ, 2001
10. ਵਰਮਾ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1997

Course Code: PBI.716
Course Title: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਐਨ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

CLO 1: ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 2: ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਵੱਲ ਆਉਂਦੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋਣਗੇ।

CLO 3: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

CLO 4: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਿਕਟ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	**Content**	**Mapping with CLOs**
ਯੂਨਿਟ – 1 15 ਘੰਟੇ	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਕਵਿਤਾ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਵਿਤਾ, ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ੀਲ ਕਵਿਤਾ, ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦੀ ਕਵਿਤਾ, ਜੁਝਾਰ-ਵਿਦਰੋਹੀ ਕਵਿਤਾ। **Learning Activities:** ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ, ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਤਹਾਸ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪ੍ਰਮੁਖ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਪਛਾਣਨਾ	CLO 1 CLO **5**
ਯੂਨਿਟ – 2 15 ਘੰਟੇ	***ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ*: ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ** *ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ*- ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ *ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ*-ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ *ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ*-ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਚਿਤਰਣ **Learning Activities:** ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਿਕਟ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਸਥਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ	**CLO 2** **CLO 3**
ਯੂਨਿਟ – 3 15 ਘੰਟੇ	**ਲੂਣਾ: ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ** *ਲੂਣਾ*- ਪ੍ਰਗੀਤਕਤਾ *ਲੂਣਾ*-ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ *ਲੂਣਾ*: ਰੂਪਾਕਾਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ **Learning Activities:** ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਿਕਟ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਸਥਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ	**CLO 1** **CLO 2** **CLO 3** **CLO 4**
ਯੂਨਿਟ – 4 15 ਘੰਟੇ	***ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਸੁਲਗਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ*: ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ** *ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਸੁਲਗਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ*-ਥੀਮਿਕ ਪੱਖ *ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਸੁਲਗਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ*-ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ *ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਸੁਲਗਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ*: ਯਥਾਰਥ-ਅਨੁਭਵ	**CLO 1**

	Learning Activities: ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਿਕਟ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਸਥਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ	

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਕਵਿਤਾ (ਸੰਪ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ), ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦੇਮੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
2. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਲੂਣਾ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
3. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਸੁਲਗਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਕੋਰਸ ਕੋਡ/Course Code: PBI.717

ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ/Course Title: ਵਿਹਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਸਿਧਾਂਤ

L	T	P	Credits
4	0	0	4

ਕੁੱਲ ਘੰਟੇ: 60

Learning Outcomes:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

CLO 1: ਸਮਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਵੱਖਰਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ।

CLO 2: ਸਮਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗਿਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

CLO 3: ਮਨੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਜੈਵਿਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਸੰਜੋਗਾਤਮਕ ਆਧਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ।

CLO 4: ਮਨੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ, ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਸ਼ਾ-ਸਿੱਖਿਆ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਘਟਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਤ੍ਰਿਮ ਬੁੱਧੀ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ।

CLO 5: ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਮਾਡਲਾਂ (Formal, Functional, Cognitive Stylistics) ਅਤੇ ਕਾਰਪਸ-ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਾਹਿਤਕ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਖੋਜ-ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ।

CLO 6: ਗੁਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਗਿਣਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ, ਪਾਠ-ਐਨੋਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟੇਸ਼ਨਲ ਸ਼ੈਲੀਵਿਗਿਆਨਕ ਸੰਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੀਡੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ, ਵਿਗਿਆਪਨ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਡਿਸਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਖੋਜ-ਆਧਾਰਿਤ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

CLO 7: ਕੋਸ਼ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਸ਼ਬਦ-ਚੋਣ ਅਤੇ ਕਾਰਪਸ ਡਾਟੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਖੋਜ-ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ।

CLO 8: ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਪੈਟਰਨਾਂ, ਕੋਸ਼-ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ/ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਖੋਜ-ਆਧਾਰਿਤ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ।

Course Contents:

Unit/Hours	Content	Mapping with CLOs
ਯੂਨਿਟ-1 15 ਘੰਟੇ	ਸਮਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰ; ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ; ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਭੂਮਿਕਾ; ਭਾਸ਼ਾਈ ਵੱਖਰਤਾ (Language Variation); ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਛਾਣ (Language and Identity); ਭਾਸ਼ਾਈ ਰਵੱਈਆ (Language Attitudes) ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ; ਕੋਡ-ਸਵਿੱਚਿੰਗ ਅਤੇ ਕੋਡ-ਮਿਕਸਿੰਗ; ਦੋਭਾਸ਼ੀਪਨ ਅਤੇ ਬਹੁਭਾਸ਼ੀਪਨ; ਭਾਸ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਨੀਤੀ; ਸਮਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਵਿਆਨਕ ਖੋਜ ਵਿਧੀ: ਫੀਲਡਵਰਕ, ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ; ਸਿੱਖਿਆ, ਮੀਡੀਆ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ	CLO 1 CLO 2
ਯੂਨਿਟ-2 15 ਘੰਟੇ	ਮਨੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰ; ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਨ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ; ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਜੈਵਿਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸੰਜੋਗਾਤਮਕ ਆਧਾਰ; ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ;ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ (Behaviorist, Nativist, Interactionist); ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ; ਧੁਨੀ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ; ਕੋਸ਼ਗਤ ਅਤੇ ਵਾਕ ਸੰਰਚਨਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ; ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਲਤੀਆਂ (Speech Errors) ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਚਾਰ ਸੰਬੰਧ; ਮਨੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀ, ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ; ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ: ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਗਾੜ (Aphasia, Dyslexia), ਕਲੀਨਿਕਲ ਅਤੇ ਥੈਰੇਪਿਕ ਵਰਤੋਂ, ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਨੈਚਰਲ ਲੈਂਗਵੇਜ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ	CLO 3 CLO 4
ਯੂਨਿਟ-3 15 ਘੰਟੇ	ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ; ਰੂਪਾਤਮਕ, ਕਾਰਜੀ ਅਤੇ ਬੋਧਾਤਮਕ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤ; ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਅਰਥ	CLO 5 CLO 6

	ਨਿਰਮਾਣ (meaning construction) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਮਾਡਲ; ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਾਹਿਤਕ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ; ਧੁਨੀ (phonostylistics), ਸ਼ਬਦ-ਚੋਣ (lexical style) ਅਤੇ ਵਾਕ-ਸੰਰਚਨਾ (syntactic style) ਦੀ ਖੋਜ; ਡਿਸਕੋਰਸ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਗਮੈਟਿਕਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ; ਕੋਰਪਸ ਲਿੰਗਵਿਸਟਿਕਸ-ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨ: ਟੈਗਿੰਗ, ਫ੍ਰੀਕਵੈਂਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਕੀਵਰਡਿੰਗ; ਕੰਪਿਊਟੇਸ਼ਨਲ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸਟ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ; ਅਨੁਵਾਦ ਅਧਿਐਨ, ਮੀਡੀਆ ਡਿਸਕੋਰਸ, ਵਿਗਿਆਪਨ ਭਾਸ਼ਾ, ਡਿਜੀਟਲ ਹਿਊਮੈਨਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨ	
ਯੂਨਿਟ-4 15 ਘੰਟੇ	ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸੰਕਲਪ; ਕੋਸ਼ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ; ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ; ਕੋਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ; ਸ਼ਬਦ-ਚੋਣ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੀ ਬਣਤਰ ; ਕਾਰਪਸ-ਅਧਾਰਿਤ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ; ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ; ਆਧੁਨਿਕ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀਆਂ; ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀ: ਸਧਾਰਨ ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਅਧਿਐਨ; ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਅਨੁਵਾਦ, ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ	CLO 7 CLO 8

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. Agnihotri, R.K. and A.L. Khanna (eds). *Second Language Acquisition: Socio-Cultural and Linguistic Aspects of English in India*. New Delhi: Sage. 1994.
2. Berns, M., & Matsuda, P. K. *Applied Linguistics: Overview and History*. In K. Brown (Ed.), *The Encyclopedia of language and linguistics* (2nd ed.; pp. 394–405). Elsevier, 2006
3. Cook, G. *Applied Linguistics* (in the series Oxford Introduction to Language Study). Oxford University Press, 2003.
4. Davies, A. & Elder, C. (eds.) *Handbook of Applied Linguistics*. Blackwell, 2004.
5. Schmitt, Norbert. *An Introduction to Applied Linguistics*. Arnold, 2002.
6. Richards, J. C. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press, 2010.
7. Wardhaugh, Ronald, and Janet M. Fuller. *An Introduction to Sociolinguistics*. Wiley-Blackwell, 2021.
8. Holmes, Janet. *An Introduction to Sociolinguistics*. Routledge, 2013.
9. Mesthrie, Rajend, et al. *Introducing Sociolinguistics*. Edinburgh University Press, 2009.

10. Trudgill, Peter. *Sociolinguistics: An Introduction to Language and Society*. Penguin, 2000.
11. Harley, Trevor A. *The Psychology of Language: From Data to Theory*. Psychology Press, 2014.
12. Field, John. *Psycholinguistics: The Key Concepts*. Routledge, 2003.
13. Steinberg, Danny D., Hiroshi Nagata, and David P. Aline. *Psycholinguistics: Language, Mind and World*. Routledge, 2013.
14. Carroll, David W. *Psychology of Language*. Cengage Learning, 2008.
15. Leech, Geoffrey N., and Mick Short. *Style in Fiction: A Linguistic Introduction to English Fictional Prose*. Routledge, 2007.
16. Simpson, Paul. *Stylistics: A Resource Book for Students*. Routledge, 2004.
17. Jeffries, Lesley, and Dan McIntyre. *Stylistics*. Cambridge University Press, 2025. Widdowson, H. G. *Practical Stylistics*. Oxford University Press, 1992.
18. Hartmann, R. R. K., and Gregory James. *Dictionary of Lexicography*. Routledge, 1998.
19. Jackson, Howard. *Lexicography: An Introduction*. Routledge, 2002.
20. Landau, Sidney I. *Dictionaries: The Art and Craft of Lexicography*. Cambridge University Press, 2001.